

Sygn. akt: I C 581/19

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia SO Ewa Ligoń-Krawczyk**

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2019 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **Prokuratora Regionalnego w W.** działającego na rzecz **M. K.**

przeciwko **(...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.** oraz **(...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o **zapłatę**

w przedmiocie wniosku strony powodowej o zabezpieczenie powództwa

postanawia:

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 maja 2019 r. Prokurator Regionalny w W. wniósł o zasądzenie na rzecz M. K. solidarnie od pozwanych kwoty 380 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od (...) Bank S.A. w W. od dnia 30 maja 2018 r. oraz od (...) S.A. z siedzibą w W. od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, iż M. K. jest klientką (...) Banku S.A., w którym posiadała lokaty bankowe. Pracownik banku najpierw telefonicznie, a później osobiście w siedzibie pozwanej namawiał M. K., do zakupu obligacji spółki (...) S.A., prezentowanych jako bezpieczny sposób lokowania pieniędzy o stabilnym zysku, oraz by w tym celu przed upływem terminu rozwiązała lokaty bankowe i zainwestowała środki w wyżej wymienione obligacje (...) S.A. W ocenie strony powodowej, pracownik banku zataił istotne warunki umowy. Nadto, zapis na obligacje był składany za pomocą systemu teleinformatycznego bez udziału M. K., bezpośrednio i osobiście przez doradców bankowych zatrudnionych w banku, bez zgód i zezwoleń inwestorki. Pismem z dnia 20 kwietnia 2017 r. Spółka (...) S.A. poinformowała poszkodowaną, że doszło do emisji obligacji serii (...) oraz do ich przydziału, zaś M. K. przydzielono 38 sztuk obligacji o wartości nominalnej 10 000 zł o łącznej wartości 380 000 zł. (...) Bank S.A. nie posiadała zezwolenia KNF w zakresie oferowania instrumentów finansowych oraz w zakresie doradztwa inwestycyjnego. Nadto pozwany bank nie miał podpisanej umowy z (...) S.A. w zakresie oferowania obligacji (...) S.A. Współpraca odbywała się na podstawie nieformalnych ustaleń pomiędzy przedstawicielami (...) S.A., a (...) Bank S.A. oraz umów zawartych pomiędzy (...) Sp. z o.o., a (...) Bank S.A. oraz pomiędzy (...) Sp. z o.o., a (...) S.A. Strona powodowa szkodę określiła na kwotę 380 000 zł, stanowiącą wartość kwoty przelanej przez poszkodowaną na rachunek (...) S.A. tytułem zakupu obligacji. Na skutek błędnych informacji o gwarantowanym zysku, pewnej i bezpiecznej inwestycji oraz na skutek zaniechania udzielenia informacji o oferowanym produkcie i zatajenia przed M. K. informacji o ryzyku związanym z zakupem obligacji, inwestorka podjęła decyzję o dokonaniu przelewu na zakup obligacji (pozew k. 4-64).

Wnioskiem z dnia 12 września 2019 r. strona powodowa wniosła o udzielenie zabezpieczenia roszczenia M. K. o zasądzenie od pozwanej spółki działającej pod (...) Bank S.A. kwoty 380 000 zł poprzez zajęcie wierzytelności w wysokość 380 000 zł z rachunku bankowego pozwanej spółki prowadzonego w Narodowym Banku Polskim.

Strona powodowa podniosła, że uprawdopodobnienie roszczenia wynika z treści pozwu złożonego w dniu 17 maja 2019 r., treść uzasadnienia i załączone dowody w postaci dokumentów wskazują na to, że roszczenie zostało uprawdopodobnione. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia polega na tym, że brak udzielenia zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie wyroku i sprowadza się do pogarszającej się sytuacji majątkowej pozwanego banku, która może doprowadzić do tego, że pozwany nie będzie w stanie zaspokoić roszczenia strony powodowej. Wskazano w uzasadnieniu wniosku o udzielenie zabezpieczenia na słabą kondycję finansową spółki, obniżenie ratingów oraz fakt, że KNF powołała kuratora dla (...) Banku S.A. w związku z powstaniem zagrożenia dla interesów posiadaczy rachunków bankowych. Ponadto Zarząd(...) S.A. ujawnił Raport bieżący nr (...) z 30 kwietnia 2019 r. informację poufną w sprawie rezerw i odpisów mających wpływ na wynik finansowy za IV kwartał 2018 r., w którym poinformował, że w konsekwencji dokonanych rezerw i odpisów w dniu 18 marca 2019 r. skierował do KNF i Bankowego Funduszu Gwarancyjnego zawiadomienie o wystąpieniu niebezpieczeństw naruszenia łącznego współczynnika kapitałowego. Jednocześnie Bank zawiadomił KNF o spełnieniu przesłanek zagrożenia upadłością (wniosek o udzielenie zabezpieczenia k. 255-266).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniosek strony powodowej o udzielenie zabezpieczenia nie zasługiwał na uwzględnienie.

Jak stanowi art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Obie wskazane przesłanki muszą być spełnione łącznie, a brak spełnienia którejkolwiek z nich powoduje, że wniosek o udzielenie zabezpieczenia nie może zostać uwzględniony.

Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, zgodnie z art. 730¹ § 2 k.p.c., istnieje wówczas gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Z powyższego uregulowania wynika, że udzielenie zabezpieczenia jest zasadne wówczas, gdy istnieje obawa, co do wykonalności ewentualnie zapadłego orzeczenia w sprawie. W przypadku roszczeń nadających się do egzekucyjnego wykonania (jak w niniejszej sprawie), udzielenie zabezpieczenia roszczenia byłoby zatem zasadne wówczas, gdyby istniała uzasadniona obawa, że egzekucja zasądzonych na rzecz wnioskodawców świadczeń byłaby utrudniona lub niemożliwa, przede wszystkim z uwagi na stan majątkowy pozwanego. Jak podkreśla się bowiem w doktrynie, w przypadku roszczeń o świadczenia pieniężne obawa, co do egzekucyjnego wykonania przyszłego orzeczenia może płynąć przede wszystkim stąd, że zagrożona jest wypłacalność obowiązanego, w szczególności, gdy nie ma on dostatecznego majątku.

Do uprawdopodobnienia twierdzeń w postępowaniu zabezpieczającym odnoszą się ogólne reguły stosowane w postępowaniu cywilnym. Uprawdopodobnienie, jako instytucja kodeksowa, odnosi się do sytuacji, w których ustawa procesowa nie wymaga ustalenia twierdzeń o faktach przy pomocy dowodów, lecz zadowala się mniejszym stopniem pewności - uprawdopodobnieniem tych twierdzeń. Uprawniony musi w postępowaniu zabezpieczającym wykazać wiarygodność roszczenia, tj. przedstawić i należycie uzasadnić twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia.

Uprawdopodobnienie nie wymaga ustalenia twierdzeń o faktach przy pomocy dowodów. Nie oznacza to jednak, że uprawdopodobnieniem będzie samo twierdzenie strony, bądź uczestnika postępowania. Wnioskodawcy wnosząc o udzielenie zabezpieczenia roszczenia winni wykazać istnienie interesu w wydaniu orzeczenia zabezpieczającego.

Analiza stanowiska strony powodowej w zakresie zasadności podnoszonego roszczenia – w odniesieniu do pozwanego banku (wniosek o udzielenie zabezpieczenia tyczy się jedynie tego podmiotu), w szczególności w oparciu o

zgromadzony dotychczas w aktach sprawy materiał, wskazuje, iż roszczenie to nie zostało w należyty sposób uprawdopodobnione. W ocenie Sądu, nie przesądzając o zasadności powództwa, na obecnym etapie postępowania brak jest podstaw, bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, do przyjęcia za wiarygodne i prawdziwe twierdzenia strony powodowej odnoszące się do procesu oferowania powódce zakupu obligacji. Nadto jak wynika z akt sprawy, pozwany bank był jedynie pośrednikiem, zaś należność za obligacje trafiła do drugiej z pozwanych spółek, dlatego też wątpliwości należy poddać istnienie i spełnienie się przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego banku.

Przechodząc do oceny interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, wskazać należy, iż oceny takiej należy dokonywać według kryteriów obiektywnych, na podstawie całokształtu okoliczności sprawy, a nie według kryteriów subiektywnych, czyli subiektywnego odczucia uprawnionego o potrzebie udzielenia zabezpieczenia w danym przypadku (red. prof. dr hab. A. Marciniak, prof. dr hab. K. Piasecki „Kodeks postępowania cywilnego. Tom III. Komentarz. Art. 730-1088”, wyd. 6, Warszawa 2015). Biorąc pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, w ocenie Sądu, interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia nie został uprawdopodobniony.

Twierdzenia strony powodowej, podniesione w treści wniosku, stanowią jedynie subiektywne obawy bez środków uprawdopodobnienia tego, że znajdują odzwierciedlenie w stanie faktycznym. Sam fakt zgłoszenia przez bank Komisji Nadzoru Finansowego o spełnienia przesłanek zagrożenia upadłością z przyczyn regulacyjnych nie świadczy o zagrożeniu wypłacalności. Ponadto zanotowanie przez pozwany bank straty finansowej nie świadczy o przyszłej niemożności zaspokojenia roszczenia powódki, gdyby zostało ono uwzględnione. Zaznaczyć także należy, że Komisja Nadzoru Finansowego powołała kuratora, który ma doprowadzić do poprawy sytuacji instytucji. Ma on za zadanie wesprzeć proces opracowywania działań naprawczych, co może przyczynić się do zwiększenia zaufania do banku i jego władz. Ponadto utworzono alternatywną strategię opartą na obniżeniu skali prowadzonej działalności i zmniejszeniu kosztów. Działania te mają na celu przywrócenie wskaźników kapitałowych do wymaganego poziomu.

W tych okolicznościach podnoszone przez stronę powodową okoliczności nie świadczą o tym, by w razie egzekucji ewentualnie zasądzonego na rzecz M. K. świadczenia, egzekucja taka byłaby utrudniona lub niemożliwa. W takim stanie rzeczy, nie można uznać, by strona powodowa uprawdopodobniła istnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Z tych względów, na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w postanowieniu.